TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 3 **THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập – Tự do – Hạnh phúc**
Số: 90/2025/QĐST –VDS	*Tp. Hồ Chí Minh, ngày 31 tháng 7 năm 2025*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người là đã chết

TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 3 - THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Thị Thanh Chi

***Thư ký phiên họp*:** Bà Nguyễn Kim Thanh Xuân - Thư ký Tòa án nhân dân khu vực 3, Thành phố Hồ Chí Minh.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 3, Thành phố Hồ Chí Minh tham gia phiên họp: Ông Nguyễn Trung Khánh – Kiểm sát viên

Ngày 31 tháng 7 năm 2025, tại trụ sở Tòa án nhân dân khu vực 3, Thành phố Hồ Chí Minh mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 358/2024/TLST-VDS ngày 03 tháng 12 năm 2024 về việc: "Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết" theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 03/2025/QĐST-DS ngày 18 tháng 7 năm 2025.

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà Phó Lệ B, sinh năm 1965; địa chỉ: số A, đường B, phường Chợ Lớn, Thành phố Hồ Chí Minh. Người đại diện theo ủy quyền: Bà Nguyễn Thị Út T, sinh năm 1999; địa chỉ: số E, đường F, phường An Đông, Thành phố Hồ Chí Minh (Giấy ủy quyền ngày 23/01/2025 tại Văn phòng công chứng Trần Hoàng Mai) (có đơn xin vắng mặt).

Bà Phó Lệ B yêu cầu Tòa án tuyên bà Trần T, sinh năm 1902, nơi cư trú cuối cùng: số A, đường B, Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh (nay là số A, đường B, phường Chợ Lớn, Thành phố Hồ Chí Minh) là đã chết.

- *Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan:*

1. Ông Phó Vĩ C, sinh năm: 1967

2. Bà Phó Huệ Q, sinh năm: 1969

Cùng thường trú: Số C, đường D, phường Bình Tiên, Thành phố Hồ Chí Minh.

3. Bà Phó Huệ P, sinh năm: 1972

4. Ông Phó Vi H, sinh năm 1975

Cùng thường trú: số A, đường B, phường Chợ Lớn, Thành phố Hồ Chí Minh.

Người đại diện theo ủy quyền của ông C, bà Q, bà P, ông H: Bà Nguyễn Thị Út T, sinh năm 1999; địa chỉ: số E, đường F, phường An Đông, Thành phố Hồ Chí Minh (Giấy ủy quyền ngày 23/01/2025 tại Văn phòng công chứng Trần Hoàng Mai) (có đơn xin vắng mặt)

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo Đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự đề ngày 07/9/2024, bản tự khai đề ngày 11/02/2025 và quá trình giải quyết vụ việc, người yêu cầu giải quyết việc dân sự là bà Phó Lệ B trình bày:

Bà B là con của ông Phó Từ C (sinh năm: 1933, chết ngày: 02/10/1998 theo Giấy chứng tử (bản sao) do Ủy ban nhân dân Phường 10, Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh cấp ngày: 14/06/2005) (ông Phó Từ C là con của bà Trần T) cùng với 07 (bảy) nhân khẩu khác sống cùng nhau trong căn nhà địa chỉ số A, đường B, Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh (nay là số A, đường B, phường Chợ Lớn, Thành phố Hồ Chí Minh) (theo Giấy chứng nhận hộ khẩu thường trú do Công an Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh cấp ngày: 02/3/1982) do bà Trần T làm chủ hộ. Vào tháng 7/1994, vì sức khỏe yếu, bệnh tật nên bà Trần T đã qua đời và được con cháu lo đám tang, chôn cất. Do gia đình thiếu hiểu biết, nên bố mẹ của bà B chỉ lo đám tang, chôn cất mà không làm Giấy chứng tử cho bà Trần T. Sau đó, bố mẹ bà B cũng đã chết, các giấy tờ liên quan đến bà Trần T hiện cũng đã bị thất lạc, gia đình không còn giữ giấy tờ gì nữa. Nay bà B yêu cầu Tòa án xem xét giải quyết tuyên bố bà Trần T, sinh năm 1902, nơi cư trú cuối cùng: số A, đường B, Phường 10, Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh (nay là số A, đường B, phường Chợ Lớn, Thành phố Hồ Chí Minh) là đã chết.

Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan là ông Phó Vĩ C, bà Phó Huệ Q, bà Phó Huệ P, ông Phó Vi H trình bày:

Ông C, bà Q, bà P, ông H là con của ông Phó Từ C (sinh năm: 1933, chết ngày: 02/10/1998 theo Giấy chứng tử (bản sao) do Ủy ban nhân dân Phường 10, Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh cấp ngày: 14/06/2005) (ông Phó Từ C là con của bà Trần T) cùng với 07 (bảy) nhân khẩu khác sống cùng nhau trong căn nhà tọa lạc tại địa chỉ: số A, đường B, Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh (nay là số A, đường B, phường Chợ Lớn, Thành phố Hồ Chí Minh) (theo Giấy chứng nhận hộ khẩu thường trú do Công an Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh cấp ngày: 02/3/1982) do bà Trần T làm chủ hộ. Vào tháng 7/1994, vì sức khỏe yếu, bệnh tật nên bà Trần T đã qua đời và được con cháu lo đám tang, chôn cất. Do gia đình thiếu hiểu biết nên bố mẹ của ông C, bà Q, bà P, ông H chỉ lo đám tang, chôn cất mà không làm Giấy chứng tử cho bà Trần T. Sau đó, bố mẹ ông C, bà Q, bà P, ông H cũng đã chết, các giấy tờ liên quan đến bà Trần T hiện cũng bị thất lạc, gia đình không còn giữ giấy tờ gì nữa. Nay ông C, bà Q, bà P, ông H thống nhất với yêu cầu của bà Phó Lệ B, đề nghị Tòa án xem xét giải quyết tuyên bố bà Trần T là đã chết.

Tại phiên họp, bà Nguyễn Thị Út T là người đại diện theo ủy quyền của người yêu cầu đồng thời là người đại diện theo ủy quyền của các người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan xin vắng mặt (đơn xin vắng mặt đề ngày 22/7/2025).

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 3, Thành phố Hồ Chí Minh tham gia phiên họp phát biểu:

Về thủ tục tố tụng: Từ khi thụ lý đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự cũng như tại phiên họp, Thẩm phán đã tiến hành đúng các quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự

trong việc giải quyết đơn yêu cầu. Người yêu cầu được thực hiện các quyền và chấp hành đúng các quy định của pháp luật về tố tụng.

Về nội dung: Do bà Trần T đã biệt tích từ tháng 7/1998, gia đình không liên lạc được và cũng không có tin tức, thông tin gì về bà Trần T. Tòa án đã thực hiện thông báo tìm kiếm đối với bà Trần T theo đúng quy định pháp luật. Do đó, đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của bà Phó Lệ B, tuyên bố là bà Trần T là đã chết, ngày đã chết của bà Trần T được xác định là ngày 01/8/2003.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân khu vực 3 - Thành phố Hồ Chí Minh nhận định:

[1] Về tố tụng và thẩm quyền giải quyết của Tòa án:

- Xét đơn yêu cầu của bà Phó Lệ B, xác định đây là việc dân sự "Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết". Người bị yêu cầu tuyên bố là đã chết có nơi cư trú cuối cùng tại số A, đường B, Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh (nay là số A, đường B, phường Chợ Lớn, Thành phố Hồ Chí Minh) nên việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân Khu vực 3 – Thành phố Hồ Chí Minh được quy định tại khoản 4 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39, Điều 391 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

- Về quyền yêu cầu tuyên bố một người là đã chết: Bà Phó Lệ B là cháu ruột của bà Trần T nên có quyền yêu cầu tuyên bố bà Trần T là đã chết theo quy định tại Điều 391 Bộ luật Tố tụng dân sự.

- Việc dân sự thuộc trường hợp Viện kiểm sát nhân dân tham gia phiên họp theo khoản 2 Điều 21 và khoản 1 Điều 367 Bộ luật Tố tụng dân sự.

- Về thủ tục mở phiên họp vắng mặt người yêu cầu: Tòa án đã tống đạt Quyết định mở phiên họp và triệu tập bà Nguyễn Thị Út T là người đại diện theo ủy quyền của bà Phó Lệ B là người yêu cầu đồng thời là người đại diện theo ủy quyền của các ông Phó Vĩ C, bà Phó Huệ Q, bà Phó Huệ P, ông Phó Vi H là người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan tham gia phiên họp nhưng đương sự vắng mặt và có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt. Xét thấy các đương sự đã có bản khai đầy đủ, việc đương sự vắng mặt không ảnh hưởng đến việc giải quyết việc dân sự, do đó quyết định tiến hành mở phiên họp vắng mặt các đương sự theo qui định tại khoản 2 Điều 367 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] Về yêu cầu của bà Phó Lệ B:

[2.1] Xét Đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự đề ngày 07/9/2024, bà Phó Lệ B yêu cầu Tòa án nhân dân khu vực 3, Thành phố Hồ Chí Minh tuyên bố bà Trần T, sinh năm 1902 là đã chết. Bà Trần T đã biệt tích từ năm 1994 cho đến nay, đi đâu không rõ, gia đình không liên lạc được và cũng không có tin tức, thông tin gì về bà Trần T.

[2.2] Về quan hệ nhân thân: Xét bản tự khai và tài liệu chứng cứ bà Phó Lệ B cung cấp thể hiện bà Trần T có con tên Phó Từ C (đã chết năm 1998 – Theo bản sao Giấy chứng tử số 47/1998, quyển số 01 do Ủy ban nhân dân Phường 10, Quận 5 (nay là phường Chợ Lớn) cấp ngày 07/11/1998), ông Phó Từ C có vợ là bà Tạ Phương và là cha của bà Phó Lệ B, ông Phó Vĩ C, bà Phó Huệ Q, bà Phó Huệ P, ông Phó Vi H (theo Thông báo số định danh cá nhân và thông tin công dân trong Cơ sở dữ liệu quốc gia về dân sư của Công an Phường 10, Quận 5 (nay là Công an phường Chợ Lớn), Thành phố Hồ Chí Minh; Giấy khai sinh Phó Huệ P; Bản sao Giấy chứng nhận hộ khẩu thường trú).

Nay bà Phó Lệ B yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Trần T đã chết để bổ túc hồ sơ tại các cơ quan hành chính liên quan đến thủ tục xin cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất. Do đó, xác định bà Phó Lệ B có quyền yêu cầu Tòa án xem xét tuyên bố bà Trần T là đã chết theo quy định pháp luật.

[2.3] Theo quy định của pháp luật, bà Phó Lệ B đã thực hiện đang thông báo tìm kiếm thông tin đối với bà Trần T theo quy định tại Điều 384, Điều 385 và khoản 2 Điều 388 Bộ luật Tố tụng dân sự, cụ thể:

- Đăng tin trên Báo Thanh niên trong 03 số liên tiếp cụ thể: số 74 (10657) ngày 15/3/2025, số 75 (10658) ngày 16/3/2025, số 73 (10656) ngày 14/3/2025.

- Đăng thông báo trên Đài Tiếng nói Việt Nam 03 lần trong 03 ngày liên tiếp vào các ngày 17, ngày 18 và ngày 19 tháng 3 năm 2025.

Đã hết thời hạn 04 (bốn) tháng thực hiện thông báo nhưng vẫn không có tin tức, thông tin nào liên quan đến bà Trần T. Do đó, theo quy định tại điểm d khoản 1 Điều 71 Bộ luật Dân sự 2015 thì có đủ cơ sở để xác định là bà Trần T đã biệt tích 05 (năm) năm liền trở lên và không có tin tức xác thực là còn sống. Yêu cầu của bà Phó Lệ B là có cở sở để chấp nhận.

"Theo quy định tại điểm d, khoản 1 Điều 71 Bộ luật Dân sự 2015 thì Toà án ra quyết định tuyên bố một người là đã chết trong trường hợp "Biệt tích 5 năm liền trở lên và không có tin tức xác thực là còn sống; thời hạn này được tính theo quy định tại khoản 1 Điều 68 của Bộ luật này". Khoản 1 Điều 68 Bộ luật Dân sự 2015 quy định: "...nếu không xác định được ngày có tin tức cuối cùng thì thời hạn này được tính từ ngày đầu tiên của tháng tiếp theo tháng có tin tức cuối cùng; nếu không xác định được ngày, tháng có tin tức cuối cùng thì thời hạn này được tính từ ngày đầu tiên của năm tiếp theo năm có tin tức cuối cùng".

[2.4] Căn cứ vào kết quả xác minh của Công an Phường 11 (Phường 10 cũ), Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh (trả lời kèm Công văn số 19/XM-TA ngày 06/01/2025) thể hiện:

"Bà Trần T, sinh năm 1902, số CMND: 02812753 có đăng ký thường trú tại địa chỉ số A, đường B, Phường 10 (nay là Phường 11), Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh từ ngày 01/10/1976 đến tháng 7/1998 bị xóa đăng ký thường trú lý do: chết. Hiện nay

tại địa chỉ số A, đường B, Phường 11, Quận 5 (nay là phường Chợ Lớn), Thành phố Hồ Chí Minh không có ai tên Trần T, sinh năm 1902, số CMND: xxxxxxxx sinh sống".

Do đó có đủ cơ sở để xác định bà Trần T có nơi cư trú cuối cùng tại số số A, đường B, Phường 11, Quận 5 (nay là phường Chợ Lớn), Thành phố Hồ Chí Minh đã biệt tích từ tháng 7 năm 1998 cho đến nay nên ngày chết của bà Trần T là ngày 01 tháng 8 năm 2003.

[2.6] Bà Phó Lệ B không yêu cầu Tòa án áp dụng biện pháp quản lý tài sản của người bị tuyên bố là đã chết là bà Trần T nên Tòa án không xem xét giải quyết.

[2.7] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Bà Phó Lệ B chịu án phí việc dân sự sơ thẩm là 300.000 (ba trăm nghìn) đồng

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ khoản 4 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39, Điều 48, khoản 4 điều 143; Điều 369, Điều 370, Điều 371, Điều 372; khoản 2 Điều 388; Điều 384, Điều 385, Điều 391, Điều 392 và Điều 393 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

Căn cứ khoản 1 Điều 68, điểm d khoản 1 Điều 71, Điều 72 của Bộ luật Dân sự;

Căn cứ Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc Hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án;

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Phó Lệ B: Tuyên bố bà Trần T, sinh năm 1902, nơi cư trú cuối cùng: số A, đường B, Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh (nay là số A, đường B, phường Chợ Lớn, Thành phố Hồ Chí Minh) là đã chết. Ngày chết của bà Trần T là ngày 01 tháng 8 năm 2003.

Khi quyết định của Tòa án tuyên bố một người là đã chết có hiệu lực pháp luật thì quan hệ về hôn nhân, gia đình và các quan hệ nhân thân khác của người đó được giải quyết như đối với người đã chết; Quan hệ tài sản của người bị Toà án tuyên bố chết được giải quyết như đối với người đã chết, tài sản của người đó được giải quyết theo quy định của pháp luật về thừa kế.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Phó Lệ B phải chịu lệ phí là 300.000 (ba trăm ngàn) đồng. Được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí bà B đã nộp là 300.000 (ba trăm ngàn) đồng theo biên lai thu số 0061055 ngày 03/12/2024 của Chi cục Thi hành án dân sự Quận 5 (nay là Phòng thi hành án dân sự khu vực 3 - Thành phố Hồ Chí Minh). Bà Phó Lệ B đã nộp đủ tiền lệ phí.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị :

Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 (mười) ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định đó được thông báo, niêm yết.

Viện Kiểm sát nhân dân Khu vực 3 - Thành phố Hồ Chí Minh có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 (mười) ngày, Viện kiểm sát nhân dân Thành

phố Hồ Chí Minh có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 15 (mười lăm) ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định./.

Nơi nhận:
- TAND TP.HCM;
- VKSND Khu vực 3 – TP.HCM;
- THADS TPHCM;
- UBND phường Chợ Lớn, TP.HCM;
- Các đương sự;
- Lưu VP, hồ sơ.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nguyễn Thị Thanh Chi